Európska komisia nemá peniaze, ale kritériá na ich rozdelenie má

- CZ24 News | 10. června 2020

EU: Na obnovenie hospodárskeho rastu starého kontinentu na úroveň, aká bola pred koronavírusovou pandémiou, sa Európska centrálna banka (ECB) a Európska komisia (EK) rozhodli poskytnúť po 750 miliárd eur.

Odkiaľ tieto inštitúcie zoberú tento nepredstaviteľný objem peňazí?

ECB nemá problém, keďže stlačením niekoľkých tlačidiel na klávesnici dokáže vyrobiť elektronické peniaze nekryté ničím, ktoré pošle na účty podriadených komerčných bánk, ktorým v rámci menovej politiky určí aj podmienky požičiavania.

EK si na tento účel musí peniaze požičať podľa všetkého emitovaním vlastných dlhopisov, ktorých splácanie bude kryte ešte neschváleným európskym rozpočtom na roky 2021 až 2027. Dlhopisy sa majú splácať z európskeho rozpočtu po roku 2028 a preto bude nutné zvýšiť nielen členský príspevok všetkých členských štátov z doterajšieho 1,2 percenta HDP na 2 percentá, ale aj hľadať možnosti zdanenia internetových spoločnosti, či emisných povolení.

Aký je pravý úmysel bruselskej administratívy, nebudeme špekulovať, ale môžeme si aj myslieť, že bude chcieť viac presadzovať v poslednej dobe otrasenú rozhodovaciu pozíciu a posilniť svoj vplyv na úkor obmedzovania suverenity všetkých členských krajín únie. Ak prejde návrh predsedníčky Európskej komisie, tak vytvorený fond len prerozdelí peniaze európskych daňových poplatníkov v prospech južných krajín EÚ, z ktorých Španielsko a Taliansko boli najviac postihnuté koronavírusom. Ako sa to dotkne Slovenska, nebudeme zatiaľ špekulovať, keďže doteraz sme boli čistým prijímateľom peňazí z európskeho rozpočtu a teda sme viac z neho dostali, ako do neho zaplatili. Zatiaľ okrem českých politikov nie sú známe stanoviská predstaviteľov ostatných krajín Vyšehradskej štvorky. Českému premiérovi Andrejovi Babišovi sa nepozdáva mechanizmus rozdelenie tohto fondu podľa miery nezamestnanosti a deficitu verejných financií, ktoré práve v oboch spomínaných štátoch boli nepriaznivé už pred terajšou pandémiou. Peniazmi z tohto fondu by sa totiž nemala „zakrývať“ neschopnosť ich národných vlád prijímať opatrenia na reštrukturalizáciu svojich ekonomík.

Peniaze z tohto fondu, pokiaľ bude schválený, by mali podporiť konkurencieschopnosť starého kontinentu, ktorý dnes v porovnaní s niektorými ázijskými krajinami už nedrží krok. Jedno je však isté a síce, že všetky členské štáty únie bude poriadne zadlžené s vysokými deficitmi vo verejných rozpočtoch.

Róbert Hölcz (*Autor je ekonóm)*